

MEGHÍVÓ

A Holokauszt Emlékközpont tisztelettel meghívja Önt a

Külső nézőpontból - A zsidó vészorszak a körülállók, bámészkodók, illetve szemtanúk elbeszélésében.

című kötet bemutatójára.

IDŐPONT:

2026. október 15.
17:00

HELYSZÍN:

Holokauszt Emlékközpont, 1094
Budapest, Páva utca 39.

„Ahhoz, hogy Magyarországon is létrejöjjön az, amit Mary Fulbrook faji alapú társadalomnak nevez, arra volt szükség, hogy a „bystanderek” – a bámészkodók, körülállók, illetve szemtanúk –, elfogadják a zsidónak minősített személyek fokozatos degradálását másodrendű állampolgárokká. Ez készítette elő a talajt ahhoz, hogy a német megszállás után ne tiltakozzék a magyar társadalom az ellen, hogy egyeseket egyik napról a másikra sárga csillag viselésére kötelezzenek, majd rövid időn belül gettóba, csillagos házba kényszerítsenek, végül pedig deportáljanak.” Bizonyos értelemben tehát – bár voltak kivételek, akik esetenként szembeszálltak – a többség együttműködött a kirekesztő rendszerrel.

Bűnösök-e ők? Bűnösök-e egyáltalán, s ha igen, mennyiben és mennyire? A kérdésre kizárólag az egyének konkrét helyzete, akkori viselkedése, története alapján próbálhatunk meg választ találni. Hiszen mást jelent, ha bizonyos cselekedeteket valós egzisztenciális fenyegetettség hatására, netán csupán az ilyen fenyegetettségtől való félelemből, vagy ha haszonlesésből, esetleg kifejezett ellenségességből követ el valaki. Az pedig, hogy a megélteket kinek-kinek mennyire sikerült utóbb átdolgoznia, nagyban függ akkori életkorától, mindenkori élethelyzetétől, történetétől. Mert ilyen súlyú élmények feldolgozása korántsem tekinthető hétköznapi feladatnak.

Vajda Júlia – szociológusként és pszichológusként, a két tudományterület perspektívájából együtt tekintve a témára – kutatja évek óta, hogyan hordozzák a túlélők és leszármazottaik a zsidó vészorszakban meg-, túl- és átéltek terhet.

A BESZÉLGETÉS RÉSZTVEVŐI:

Ádám István Pál, történész,
Holokauszt Emlékközpont

Vajda Júlia, egyetemi tanár,
Országos Rabbiképző – Zsidó Egyetem,
ELTE TáTK Szociológiai Intézet

MODERÁTOR:

Zima András,
történész,
a Holokauszt Emlékközpont igazgatója

Részvételei szándékát kérjük, 2026. október 14-ig jelezze az
alábbi regisztrációs ív kitöltésével:

https://bit.ly/Kulso_nezopontbol